Inspreektekst Verenigingen Vrijpolderland-Eemland300

Hoogspanningsstation Stedin Soest 3 september 2026

Geachte raadsleden, voorzitter en andere aanwezigen,

Ik ben Petra Bertelink en ik spreek namens de Verenigingen Vrijpolderland en Eemland300.

U bent gewend dat Robert van Motman namens onze verenigingen spreekt. Omdat zijn eigendom onderdeel is van de locatieafweging, en hij daarom binnen het bestuur niet deelneemt aan dit dossier, sta ik hier vandaag.

Laat ik beginnen met een belangrijk uitgangspunt: Wij zijn niet tegen de komst van een hoogspanningsstation.

Wij zien de maatschappelijke opgaven waarvoor u staat. Er moeten woningen worden gebouwd en er zijn grote problemen rond netcongestie. U moet keuzes maken over de schaarse ruimte.

Ook binnen onze verenigingen maken we die afweging. De randen van de polder zijn al jaren onderwerp van discussie. Voor ons gaat de discussie daarom niet over de vraag óf er iets moet gebeuren, maar over de vraag wat, waar en onder welke voorwaarden? En precies daar zit onze zorg.

Aan de Soester randen van de Eemvallei, rond en achter de Stadhouderslaan, hebben zich in korte tijd twee grote ruimtelijke plannen aangediend die beiden fors kunnen ingrijpen in dit gebied:

- 800 woningen én
- Een hoogspanningsstation

Onze verenigingen stellen zich ten doel het landschap van de Eemvallei te beschermen, de natuur te versterken en waar mogelijk de belangen van de leden met betrekking tot deze ambities te behartigen.

Wat zijn onze afwegingen?

Vanuit de genoemde doelstellingen zien wij de **minste nadelen** in een afgebakend project, i.c. een hoogspanningsstation met een vastgestelde omvang. Meer nadelen zien wij in een woningbouwproject met wellicht in de toekomst uitbreidingen van onvoorziene grootte.

Locatie 10 ligt dicht bij woningen en scholen en maakt bovendien deel uit van een landgoed waar samen met de provincie wordt gewerkt aan natuur- en biodiversiteitsontwikkeling.

Locatie 11 heeft deze bezwaren in mindere mate. Door de omvang van het terrein zijn er meer mogelijkheden om het station zorgvuldig in het landschap in te passen en de overlast voor omwonenden te beperken.

Dit brengt ons tot de optie van een HSS op een locatie tussen de spoordijken (locatie 11), waarbij

1. de impact van een dergelijk station op de natuur zo veel mogelijk beperkt wordt;
2. de risico's en potentiële overlast voor omwonenden geminimaliseerd worden;
3. er sprake is van een dusdanige landschappelijke inpassing dat het zicht vanuit de open polder wordt gecamoufleerd, niet alleen op het HSS maar ook op de bestaande RWZI.

Maar er is meer.

Wij keken met vertrouwen naar het nieuwe coalitieakkoord, waarin luisteren naar inwoners en samen naar oplossingen zoeken nadrukkelijk worden genoemd. Rond het HSS ervaren veel inwoners dit echter anders.

Na de eerste informatiebijeenkomst in mei 2025 en op basis van het eerste haalbaarheidsonderzoek van Stedin leek locatie 11 aanvankelijk het uitgangspunt. Toen in januari 2026 plotseling locatie 10 de voorkeurslocatie werd, riep dat begrijpelijkerwijs vragen op: waarom deze ommezwaai?

Tijdens de volgende bijeenkomst kregen inwoners vooral uitleg over de keuze vóór locatie 10; een alternatief leek niet meer bespreekbaar. Dat voelde opnieuw als informeren, niet als participeren. **Informeren is vertellen wat je hebt besloten; participeren is inwoners betrekken bij de afweging die daaraan voorafgaat.**

Wij vragen u als raad om twee concrete stappen te zetten

→Ten eerste: Vergelijk locatie 10 en 11 op een gelijkwaardige en transparante manier. Laat voor beide locaties openbaar toegankelijke onderzoeken uitvoeren, waarin alle relevante aspecten en wegingsfactoren inzichtelijk worden gemaakt. Maak vervolgens een keuze die u ook over tien of twintig jaar nog kunt uitleggen. Dat is geen vertraging van het proces. Dat ís zorgvuldig bestuur.

→Ten tweede: Neem participatie serieus. Betrek inwoners **vanaf het begin** bij keuzes die zoveel impact hebben op de leefomgeving. Als de keuze feitelijk al vaststaat, resteert er weinig om over mee te praten.

Ter overweging geven wij u mee dat een groot deel van dit soort stations wordt geplaatst op industrieterreinen, in havengebieden of in het open buitengebied. Waarom zou Soest kiezen voor een locatie die zo dicht bij woningen en scholen ligt terwijl er een alternatief is dat door Stedin als geschikt wordt beoordeeld?

Tot slot vragen wij u om de argumentatie van het college goed op u in te laten werken:

Als **'de minste aantasting van de open polder'** het doorslaggevende argument is voor locatie 10, wat betekent dat dan voor toekomstige ontwikkelingen in diezelfde polder? Kunnen inwoners er dan van uitgaan dat nieuwe bouwplannen die het open landschap aantasten niet meer aan de orde zijn? Of geldt dit argument alleen voor dit hoogspanningsstation?

Dank u wel voor uw aandacht.

Petra Bertelink, secretaris Vereniging Vrijpolderland

secretaris@vrijpolderland.nl